

Hallgatók lemorzsolódási arányának elemzése

Gyórfi Balázs

Gazdaságinformatikus alapszakos hallgató, Óbudai Egyetem, Keleti Károly
Gazdasági Kar, Balazs@gyorffi.hu

Dr. Szikora Péter Gábor

Egyetemi docens, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar,
szikora.peter@kgk.uni-obuda.hu

Absztrakt: Dolgozatunkban bemutatjuk a lemorzsolódás folyamatát és relevanciáját. Az egyetemeken több programmal próbálnak ezen az arányon csökkenteni, ezeket rendszereztem saját magunk által kitalált csoportokban és a többségéhez pro-kontra érveket állítottunk fel. Elméleti rész végezetéül a koronavírus hatását vizsgáltuk meg, ahogy a jelenlegi ismert tanulásimódot megváltoztatta. Három gyakorlati részzel foglalkoztunk a dolgozatban. Először az Óbudai Egyetem hallgatóit kérdeztük meg a lemorzsolódásról és az azt csökkentő programokról. A koronavírus miatt kialakult helyzet miatt úgy véltük, hogy érdemes lenne egy másik gyakorlati részt is csinálni, ami a hallgatók véleményének változásáról szól a járványhelyzet hatására.

Kulcsszavak: Lemorzsolódás, Iskolai elhagyást csökkentő programok, Hallgatók motiválása

1 Bevezetés

A dolgozat szakirodalmi részében számos lemorzsolódással kapcsolatos okot ismertettünk. Bemutatjuk a jelenleg elérhető segítő projekteket az egyetem részéről, több csoportosítást térképezünk fel és a felvétel előtti időszakot is megvizsgáljuk az iskolások szemszögéből. Nem láttuk érdemesnek új csoportosítást létrehozni a lemorzsolódásra, mivel úgy gondoltuk, hogy a jelenleg is használtakkal is lehet összegezni a felmerülő okokat. Az egyetem által nyújtott programokat a saját csoportosításunk alapján írtuk le, miszerint a program közvetlen, vagy közvetett hatással van a diákok lemorzsolódási arányára.

Primer kutatás során felmértünk 200 hallgatót az Óbudai Egyetemről, miszerint hogyan vélekednek a lemorzsolódás folyamatáról, gondoltak-e már ilyen lépésre,

hogyan segít az egyetem ennek elkerülésében és mennyire vannak ezekkel a projektekkal megelégedve. Ezt a primer kutatást újra elvégeztünk 1,5 év múlva, mivel a koronavírus jelentős hatással változtathatta meg az eredményeket és megvizsgáltuk a járvány hatását így 18 hónap után.

2 Szakirodalmi áttekintés

Lemorzsolódás az a folyamat, melynek következményeképp a hallgató az oktatási rendszert végzettség hiányában hagyja el.

„A lemorzsolódás egy folyamat, amely feltárja az attitűdök és viselkedésminták típusait, az iskolai teljesítményre vonatkozó jellemzőket stb., azt, hogy milyen faktorok valószínűsítik a lemorzsolódást.” (Anikó F. p. 31-32)

Ezt a lépést egy olyan, többlépcsős állapot előz meg, mely nagy hatással van a személyre, amely előre látható, vagy előre nem tudható okból is történhet. Az otthoni, iskolai és egyéb intézményi környezet, valamint a társadalmi elhelyezkedése és szociális helyzete befolyásolja a kiesés esélyét. Ilyen téren a hallgatók másabb esélyekkel rendelkeznek, így, míg valakinek könnyebb átlépni a kezdeti nehézségeket, másoknak ez sokkal nagyobb elhivatottságot igényel, hogy képes legyen az előtte álló blokádot ledöntésére. A tanítást otthagynó diák lehetőségei sokkal korlátozottabbak, szociális támogatásra szorultságuk jelentősebb, mint azoknak, akik befejezik felsőoktatási tanulmányaikat. (Tinto, V. 1993)

2.1. Lemorzsolódás okai csoportosítva

A megelőzésre fordítva figyelmet, a lemorzsolódás esetét általában három szereplő és három szint szempontjából értelmezhetjük. A nemzeti, az intézményi és az egyéni szint. Mindhárom fok esetén megfigyelhető, hogy valamilyen formában hatnak egymásra és érintettek ennek a történésnek a csökkentésében, viszont mindegyik individuális céllal rendelkezik. (Hovdhaugen et al. 2015)

A nemzeti szint jelenti magát a társadalmat. Ennél a résznél beszélhetünk a felsőoktatásunk szerkezetéről, finanszírozásáról és ennek fenntarthatóságáról. Ide tartozik a jelenlegi kormány érdeke is és itt fogalmazódhatnak meg olyan jogszabályok, amelyek nem csak a felsőoktatást érinthetik, hanem az oktatás minden részét is. A legnagyobb változást innen érhetjük el.

Az intézményi terület egyértelműen a jelenlegi felsőoktatási intézmények céljait fogalmazza meg. Közös érdekük, hogy a jelenlegi hallgatóikat megtartsák és a leendő tanulókat megfelelően informálják a fakultációk lényegéről. Azzal, hogy

ilyen téren felvilágosultabb diákok jelentkeznek az egyetemre, elérhető a motivációvesztett hallgatók csökkentése.

Az egyéni szint esetén a hallgató környezetét és a közösségéhez való viszonyát figyeljük meg. Feltérképezzük az egyén motivációját, szociális interakcióit és az elé táruló akadályokat is. Cél ezen a területen, hogy a lemorzsolódást maga az adott személy ne akarja és aktívan tegyen ellene. Ahány megfigyelt személy, annyi 'élettörténet', viszont fellelhetőek bennük azonosságok, amiket csoportosíthatunk és célzottan foglalkozhatunk vele. (Rumberger, 2001)

Szikora (2011) kimutatta, hogy a hallgatók egy nagy része (60%+20%), vagy nem akar tanulni az egyetemen, vagy nem érdekli az a szak, amin tanul. Számos tárgyból megvizsgálva az elmúlt féléveket, nagyjából 15-25% hallgató nem jár be az órákra, és semmilyen feladatot sem teljesítenek, ez az arány, ami lemorzsolódás esetén nem igazán csökkenthető, mert itt maga a hallgató elérhetetlen az oktató számára. A feladatunk a maradék 80% megtartása, és az ő elérésük.

3 Lemorzsolódáshoz kapcsolódó segítő programok az Óbudai Egyetemen

Az egyetemen jelenleg számos, lemorzsolódást segítő program fut párhuzamosan. Közös érdekük, hogy közvetlen, vagy közvetett módon csökkentsék az iskola elhagyásának okait és ezzel százalékát. A következőekben csoportosítjuk ezeket a programokat aszerint, hogy maga a program kifejezetten a lemorzsolódás csökkenésének segítségét célozza meg, vagy pedig indirekt, másodlagos érdeme a programnak az iskola elhagyásának alacsonyabb száma. A programok között szerepelnek olyanok, melyeket több tíz éve tartanak és úgynevezett 'kiforrott' projektek, emellett pedig az újkeletű programokat is megemlítem, melyek akár az előző 3-4 évben jelentek meg, így jó kezdeményezésnek tekinthető, viszont a jelenlegi állapotukban még nem érték el a legnagyobb határfokot. Minden esetben definiáljuk a programot, majd amennyiben szükséges kifejtjük a pozitív és negatív oldalát. Amennyiben lehetséges, ajánlást is teszünk ezeknek a segítő projektek fejlesztése érdekében. (Oktatókutatás és Fejlesztő Intézet, 2014)

3.1. Közvetlen hatással rendelkező projektek

Patronálás:

A patronálás az egyik legfontosabb program lehetne az egyetemen, aminek a célja, hogy az első éves hallgatók nagyjából 30 fős csoportokban kapnak egy mentor tanárt, aki az első 2 félévben hetente órákat tart, és ezeken minden olyan programról beszél, amiről a hallgatóknak tudnia kellene, (költségek és

ösztöndíjak, tárgyfelvétel/vizsgajelentkezés, kreditek, kutatási lehetőségek), illetve folyamatosan segíti a hallgatókat a 2 félév során. Ehhez a programhoz nagyon elkötelezett oktatókra van szükség, aminek hiánya miatt sajnos számos esetben érdektelenségbe fulladt.

Korrepetálás:

Ennek a projektnek a kezdete már hosszú évekre nyúlik vissza, így megfelelően ki van építve a működése. A hallgatók könnyen segítséget tudnak kérni egy ilyen foglalkozáson a 'tanártól', aki nem más, mint egy ugyanolyan hallgató, mint aki eljön az órára. A korrepetitorok olyan személyek, akiknél nem elég, hogy sikeresen, de legalább jó érdemjeggyel teljesítették az adott tárgyat, amit tartanak. Ezekben a gyakorló órákon sokkal egyszerűbben lehet újra átnézni az olyan részeket, amelyekre nem jutott elég idő gyakorlatokon. Nem bizonyított, de feltételezhető az is, miszerint a hallgatók többsége inkább kérdez egy ilyen tanítótól, mint a tanártól, mivel kevésbé érzi magát károsan a kérdése miatt.

Felzárkoztató kurzusok:

Ezek a kötelező gyakorlati órákon felül, tanár által megtartott gyakorló órák, melyeken a hallgatók által felhozott témákat gyakorolják át újból. Ahogyan a korrepetálás is, ez a segítő módszer is eléggé régmúltú, így többségében az összes tárgynál elérhető ilyen segítség. Fontos kiemelni, hogy általában egy ilyen kurzuson kevésbé hivatalos a hangulat, így a tanár könnyebben megismerheti azokat, akiknek kicsit nehezebben megy a tárgya, viszont szeretnének azért tenni, hogy sikerüljön. Többségében ezt az igyekezetet a későbbiekben értékelik is a tanárok. Amellett, hogy a diákoknak jó segítség, az oktatóknak is valós visszajelzés arról, hogy az adott héten mennyire volt sikeres az előadásmódja. Amennyiben több hallgató jön és az alapoktól kezdve kell magyarázni, akkor tudni fogja a tanár, hogy az adott heti órát valahogyan másképpen kell tartania, annak érdekében, hogy érthetőbb legyen a nagytöbbség számára. Általában ezeken a kurzusokon, mivel szabadabb a hangulat, a tanár is kérdezheti, hogy milyen volt a heti előadása, miben javíthatna rajta, melyik részét nehéz megérteni. Sajnos ez a segítő forma az utolsó időszakban már nem igazán működik, miután megszűnt ennek a pénzügyi támogatása.

Konzultációk

Konzultációs lehetőség, amikor egyénileg lehet megkeresni az oktatókat, és nem kell mások előtt kérdezni. Az elmúlt években egyre elterjedtebb, mert az oktatók sok esetben online is megkereshetők.

3.2. Közvetett hatással rendelkező projektek

E-learning:

A jelenlegi járványhelyzetben miatt kialakult távoktatásnak elengedhetetlen kelléke, hogy az eddigi olyan tárgyakat is, amelyek nem léteztek e-learning formában, interneten át tanulhatóvá tegyenek a tanárok. Ezek a kezdeményezések többé-kevésbé sikeresek, viszont a tanárok nem álltak készen arra, hogy a tárgyaikat megfelelően közölhetővé alakítsák online. Eddig nem nagy próbálkozások történtek azért, hogy általánosítsanak egy online tanulható tárgy formai követelményét, így a jelenlegi formában a tanár motiváltságától és szabadidejétől függ a kurzus minősége. Tovább fejleszthetőségi lehetőség lenne a tanárok kiképzése ilyen téren, annak érdekében, hogy megfelelő minőségű, hallgatóbarát tananyag kerüljön fel az egyetem által használt Moodle rendszerbe. (Szűts, Z., 2020)

Blended learning

Ez az oktatási forma abban különbözik az elearningtől, hogy itt általában csak az előadás van online formában a gyakorlatok szokásos módon tantermi/jelenléti formában vannak megtartva. A blended learning magyarul “vegyes tanulást” jelent, így a két terület előnyeit próbálja egységesíteni.

Duális képzés:

Ez a fajta képzésmód az utóbbi néhány évben lett honos Magyarországon a hallgatók támogatása érdekében, miközben a partnervállalatoknak is megfizethetetlen lehetőséget nyújt. A szorgalmi időszakban ugyanúgy részt kell vegyen a diák az óráin, viszont vizsgaidőszakban a vizsgák mellett kell a munkaidejét teljesítse. Amennyiben a hallgató megfelelően dolgozik és a vállalat számára is ígéretes befektetésnek látszódik, rögtön gyakornoki munkát is ajánlhatnak és a problémás betanítási időszak helyett rögtön munkába állítja a friss diplomást megfelelő fizetés mellett. (Mihálka M., 2016)

3.3. Koronavírus hatása a tanulási struktúrára

A koronavírus járvány 2019 decemberében kezdődött el Wuhan-ba. Magyarországon az első esetet 2020 március 4.-én jelentette be a miniszterelnök. Általánosságban elmondható, hogy egy visszatérő vírusról beszélhetünk, amely alapjaiban változtatta meg az iskolai tanítást. Egy új kihívás elé állította mind az oktatókat, mind a diákokat, amit csak kompromisszumokkal és közös szervezéssel tudtak leküzdeni. (Srivastava N. et al, 2020)

A bezárás történhetett reaktívan, amikor az iskola keretein belül jelent meg fertőzés és proaktívan, amikor az ennek elkerülése érdekében zárták be az

intézményt. A forrásból egyértelműen látszik, hogy a diákhitelek igénybevétele és az egyetem elvégzésére való idő is megnőhet. Az első évek esetében pedig fognak egy szakon lenni, hogy sose találkoztak személyesen, így a szociális interakció drasztikusan lecsökken. (Onyema, E. M. et al. 2020)

Lazányi és szerzőtársai (2021) által bemutatott eredmények alapján Magyarország szerencsésnek mondhatja magát felsőoktatási intézmények közül. Az 1. hullám során, az átmenet viszonylag zökkenőmentes volt, köszönhetően egyetem korábbi távoktatási gyakorlatai miatt. Az Óbudai Egyetem már jóval a vírus megjelenése előtt megjelentek az online kurzusok, így itt kifejezetten egyszerű volt az átállás, viszont a kutatás rávilágított arra, hogy jelenleg sem a tanárok, sem a diákok nem rendelkeznek megfelelő szintű digitális kompetenciákkal, hogy teljes mértékben ki tudják használni az online oktatás előnyeit.

A megjelenített statisztikák alapján kiderül, hogy a globális tanuláshoz szükséges infrastruktúrához képest Magyarország egyértelműen hátrébb áll. A legfeltűnőbb hátrány a stabil internet volt, ahol általánosságban 25 százalékkal kevesebb hallgatónak adatik meg a jó internetelérés. Ez többségében a vidéki infrastruktúra fejlesztésével lenne fejleszhető. A második legnagyobb eltérés a csendes hely meglétének figyelhető meg. Magyarországon a nagycsaládos mentalitás van jelen, így gyakran egy szobában több gyerek is lakik, így nehezen teremthető meg a tanuláshoz való csönd. (Lazanyi K. et al, 2021)

4 Kutatás

4.1. Kutatás módszertana

A kérdőív alapjául a Google űrlap egyszerű, könnyen használható felületét választottuk. Az első kérdőívet 2020. márciusában tettük publikussá, amire 200 fő Óbudai Egyetemhez tartozó hallgató válasza érkezett. A kitöltés teljesen anonim módon valósult meg és a válaszaim nem teljesítik annak a feltételét, hogy reprezentatív legyen. Kiadott kérdéskörrel az általános véleményt kérdeztük meg a lemorzsolódás és azt segítő programok hasznosságáról.

Választható opciós véleménykérdések mellett több leíró kérdés is volt, annak érdekében, hogy a megszokott értékelés mellett közelebbről megismerhessük a kitöltők indíttatását. A kérdések csekély mennyisége volt kötelező, viszont ennek ellenére is, többségében az emberek optimistán álltak a leíró kérdések válaszolásához.

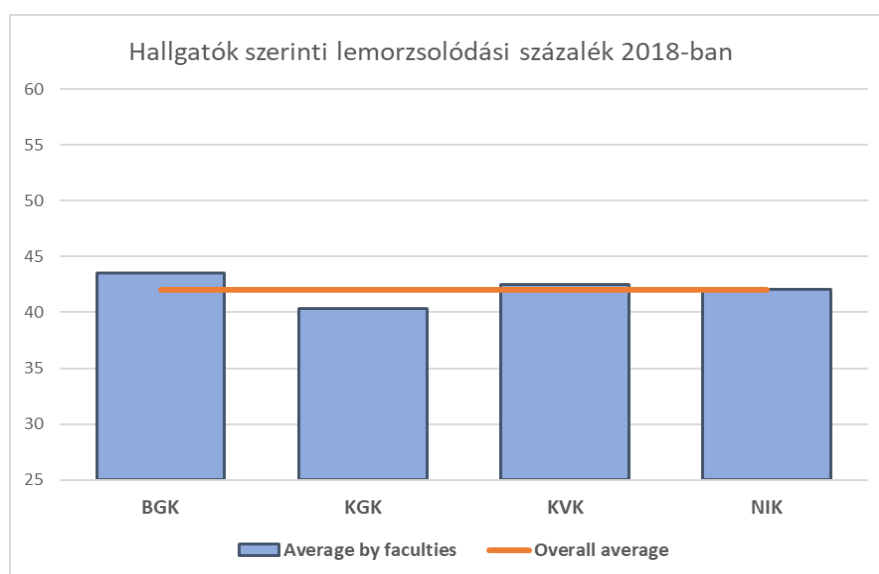
A második Google űrlapos kérdőívet 18 hónappal később, 2021 októberjében adtuk ki, hogy megvizsgáljuk a koronavírus hatásait az oktatásra és az emiatti lemorzsolódásra. Ezt a kérdőívet 126 ember töltötte ki, akik mind az Óbudai

Egyetem hallgatói. A kiadott kérdőív formailag és tartalmilag hasonlít az elsőhöz, annyi kiegészítéssel, hogy néhány kérdést aktualizáltunk és kiegészítettünk a koronavírus okozta újabb felmerülő problémákkal.

4.2. Kutatás eredménye

Első kérdéssel a válaszadó karára kérdeztünk rá, mely sokat segített abban, hogy a későbbiekben elvégzett elemzésben karokra tudjuk bontani a válaszokat és specifikusan megvizsgáljuk a válaszok eltérését. A kérdőívet 200 ember töltötte ki, akik közül egy olyan hallgató sem volt, aki ne az Óbudai Egyetem tanulója legyen, így szinte mindegyik választ fel tudtuk használni, annak érdekében, hogy egyetem specifikusan dolgozzuk fel az eredményeket.

A következő kérdésegymegoldó kérdés volt, amire csak egy 0 és 100 közötti számot kellett beírjon a válaszadó, mennyinek gondolja a 2018-as lemorzsolódási arányt Magyarországon. Szívesebben kérdeztük volna őket a 2019-es adatról, viszont a kérdőív kiadása pillanatában még mindig nem voltak hivatalos értékek ennek a méretéről, így kevésbé friss értékről kellett őket megkérdezni.

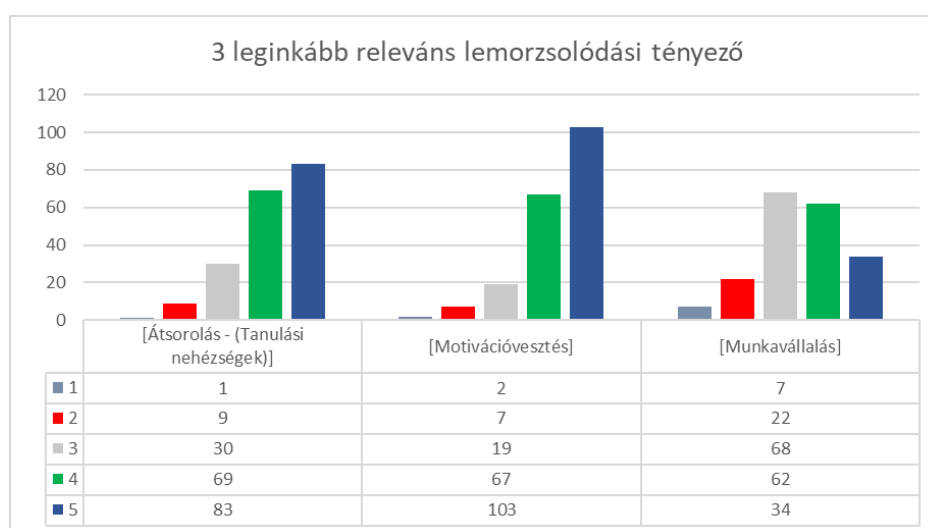
1. ábra: 2018-as lemorzsolódási százalék a hallgatók szerint

Forrás: Saját szerkesztés

Ahogy a felbontott diagramon is látszódik, a válaszok átlaga összesítve szinte teljesen megegyezik karonként. Ez amiatt is érdekes, mivel így ez bizonyítja a feltevésünk, miszerint a hallgatók megkérdezésének nagy átlaga hasonló értéket

fog kiadni, mint a reális lemorzsolódási arány. Az összegyűjtött átlag 42 százalék lett, amely 2 százalékkal tér el a 2018-as hivatalos lemorzsolódás arányától.

Harmadik kérdésben arra kértük a diákokat, hogy értékeljék a leggyakoribb, lemorzsolódással kapcsolatos tényezőket. A tényezők közül kiválasztottunk a 3 leginkább számító lehetőséget a hallgatók szerint és azokat ábrázoltuk. Jól látszódik a képen, hogy az 'átsorolás – tanulási nehézségek' hasonlóan magas relevancia szintet ért el, mint a motivációvesztés. Karonként megvizsgálva az eredményeket nem találtunk szignifikánsan eltérő eredményeket, így nem volt értelme külön elemezni ennél a kérdésnél.

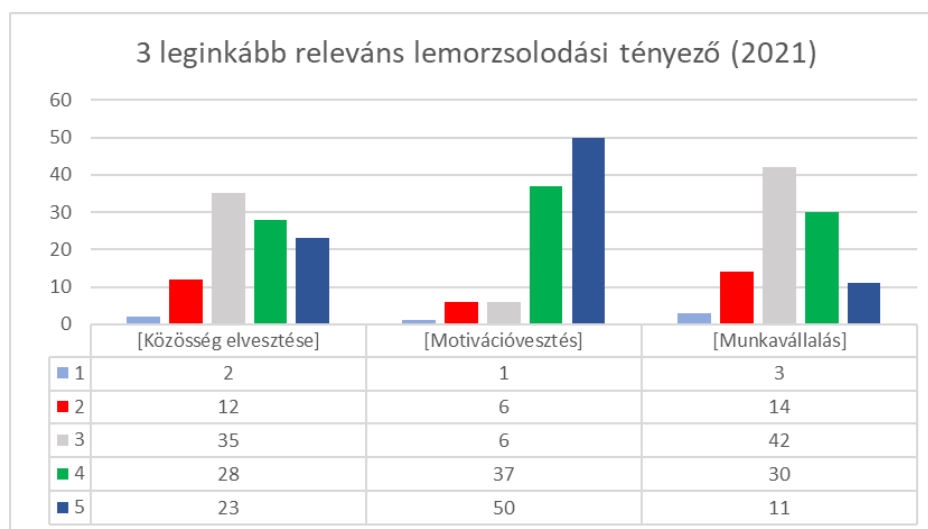

2. ábra: 3 releváns lemorzsolódási tényező

Forrás: Saját szerkesztés

A motiváció elvesztése opciót mélyebben kellene elemezni, annak érdekében, hogy kiderüljön pontosan mit is értünk ez alatt, mivel a motivációvesztés, mint tényező egy sokkalta szélesebb terület, mint például a munkavállalás, viszont ennek a felosztására már csak egy későbbi kutatásunkban lesz rá lehetőség. A később készített kutatásunkban viszont ez a 3 releváns lemorzsolódási tényező átforgatódik. Az eddigi [Átsorolás – Tanulási nehézségek] tényező lecsökkent és helyére a [Közösség elvesztése] került. A felkerült, 2. legrelevánsabb [Közösség elvesztése] tényező az online oktatás miatti hazaköltözések miatt lett lényeges. A diákok többségében Budapesttől messze laknak, így otthonról csak online formában tudnak a közösségükkel kommunikálni. Ezek mellett, az egyetem által szervezett események is lecsökkentek, így a közösség kialakulására sincs olyan lehetőség, mint eddig a kontakt oktatásban volt.

Megfigyelhető a munkavállalás miatti lemorzsolódás arányaiban egyfajta kisebb relevancia, ami többségében annak köszönhető, hogy a munkáltatók is átálltak home-officeba, így sokkal több hallgató tud egyszerre dolgozni és tanulni. Ennek eredményeképp, nem érzik azt, hogy muszáj lenne abbahagyni a tanulmányaikat a munka érdekében.

3. ábra: 3 releváns lemorzsolódási tényező (2021)

Forrás: Saját szerkesztés

Ezután egy olyan kérdést tettünk fel a kitöltőknek, amelyet csak opcionálisan kellett megválaszolni. A kérdés a következőre várt választ: „Valaha gondoltad úgy, hogy jobb lenne itt hagyni az egyetemet? Amennyiben igen, kérlek fejtsd ki pár mondatban!”. Meglepett minket a kitöltési arány, mivel a kitöltők 45 százaléka, azaz 91 ember, írt hozzá. Amiatt is meghökkentő ez az eredmény, mert én csak azokat a hallgatókat értük el, akik a mai napig az egyetem hallgatói, így ebbe nem számítódik bele az az éves szinten 35-40% lemorzsolódott személy, aki már elhagyta az egyetemet. A válaszok között gyakori volt a „túl nagy elvárás”, amelyet kevés sikerélmény követ, a stressz elhatalmasodása, ami akár azonnali, vagy több idő alatt felgyülemlett feszültség okoz. Gyakran kérdezik maguktól a hallgatók, hogy „biztos, hogy ezt akarom csinálni?”, amit teljesen megérthető, hiszen egy stresszhelyzet utáni csalódás el tudja ködösíteni a végső célt.

Az előbb említettekben csak a leggyakoribb okokat emeltük ki, viszont minden egyes választ borzalmas olvasni, hiszen ezeknek a nagyját magunk is átéltük.

A következő értékelés a lemorzsolódást csökkentő programokról ad eredményt. Az visszajelzésekből látszik, hogy a kitöltők egy kivételével, a hatból,

mindegyiket legalább 3, vagy a fölé pontozták. Ez egy jó hír, hiszen egyiket se találja a nagy átlag szignifikánsan rossznak. Az egyetlen átlagosan 3 pont alatti program a patronáló óra. Úgy gondolom, hogy ez főként a berögződött előítélet miatt van, így nehezen lesz képes az egyetem megváltoztatni az órák látogatottságának százalékát. A feltevés második része a kitöltők pontozási arányáról szól. A hallgatók 53%-a értékelte a patronálói órát 1-es vagy 2-essel.

A következő kérdésben kértük a kitöltőket arra, hogy állítsanak fel egy rangsort az előző kérdésben felsorolt segítő programokból. A következő táblázat jött ki eredményként:

	Hallgatók válaszainak száma						Súlyozott összeg
	1. helyezett	2. helyezett	3. helyezett	4. helyezett	5. helyezett	6. helyezett	
[Mentori program]	25	29	36	37	40	33	737
[Korrepetálás]	70	46	45	19	12	8	481
[E-learning]	35	34	33	38	33	27	681
[Patronáló óra]	13	19	25	33	49	61	869
[Konzultáció]	34	60	38	38	21	9	579
[Duális képzés]	23	12	23	35	45	62	853

1. táblázat: Hallgatók által felállított rangsor

Forrás: saját szerkesztés

A táblázat oszlopaiban a jelölések száma szerepel, míg a jobb legutolsó oszlopban az ebből kapott súlyozott összeg. Amennyiben az alacsony értéktől haladunk a legmagasabb felé, megkapjuk a hallgatók véleményéből alkotott lemorzsolódást segítő programok rangsorát:

1. helyezett: Korrepetálás,
2. helyezett: Konzultáció,
3. helyezett: E-learning,
4. helyezett: Mentori program,
5. helyezett: Duális képzés,
6. helyezett: Patronáló óra.

Amennyiben úgy tekintünk a programokra, hogy mindegyik egy egységet jelent pénzben, támogatásban és használatban, akkor nem feltétlen érdemes felállítani egy rangsort, viszont úgy gondoljuk, hogy azért mégis szükséges, amennyiben optimálisan szeretné az egyetem támogatni a meglévő projektjeit. Példának okáért, a korrepetitorok nem kapnak semmiféle juttatást a gazdasági karon, azon kívül, hogy plusz pontnak számít bizonyos pályázatokban a program és a félév végén egy fizetett vacsorára meghívottak.

Az is látszódik, hogy a hallgatók a közvetlen gyakorlási órák után az e-learninget választották, amely arról ad bizonyosságot, hogy vevők a hallgatók a

modernizálódás felé. Érdeemes lenne, amellet, hogy mindenféleképpen támogatja az egyetem a kurzusok digitalizációját, egy akár formai, akár tartalmi követelményt felállítani, annak érdekében, hogy a tárgy ne csak online elérhető legyen, hanem könnyen tanulható és értelmezhető is.

Összefoglalás

A dolgozat első felében a lemorzsolódás okainak csoportosításait vizsgáltuk meg mélyebben. Elsőként a lemorzsolódás általános definícióját fogalmaztuk meg más forrásából. Ezt követően Hovdhaugen elméletéről beszéltünk, melyben úgy fogalmaz, hogy a lemorzsolódás három fő szintre bontható, Nemzeti, intézményi és egyéni szintre. A nemzeti szint a felsőoktatás szerkezetéről, a finanszírozás mennyiségéről és fenntarthatóságáról gondoskodik, emellett a középpontjában maga a társadalom áll, amit tekinthetünk a legtágabb értelmezési szintnek is. Az intézményi terület azt a felsőoktatási szervezetet jelenti az elemzett csoportosításban, ami a kieső hallgató, azaz a végzettség megszerzéséhez szükséges követelmények teljesítése nélkül elhagyó személyről szól. Itt az iskola érdekeit sorolja fel, mint fő szempont. Itt figyelhető meg akár közvetlen a lemorzsolódás. Az egyéni szint esetén a tanuló egyéni motivációi, szociális interakciói és akadályai kerülnek a középpontba. Következő elméleti részemben a jelenlegi lemorzsolódást csökkentő programok csoportosítását végeztem el saját magam felbontásában. Legutolsó szekunder részben a koronavírus hatásait vizsgáltam meg a tanulás szempontjából. Az előző 18 hónap sok változást jelentett az egyetemek számára, amit többségében jól és szervezetten kezeltek le az intézmények.

A kutatásunk gyakorlati részében 200 hallgatóval töltöttük ki a kérdőívet, melyben a lemorzsolódással kapcsolatos tényezőkről, ezt segítő programokról és egyéb véleményt kifejtő kérdésekről kellett döntenek a válaszadók. A nyers adatok mellett főként felfedezhető kapcsolatokat kerestük, amik különbözhetnek akár karonként, akár a hallgatók egyetemen töltött féléveitől. Felállítottunk egy rangsort a kapott eredményekből, mely nagyjából bemutatja a hallgatók adott programhoz kötött hasznossági véleményét. 18 hónappal később, a járványhelyzet megvizsgálása érdekében újabb kérdőívet publikáltunk, amire 126 válasz érkezett. Elsősorban a koronavírus miatti változásokat szerettük volna felmérni és összehasonlítani az első kérdőívvel, másodsorban az új problémák feltárása érdekében vizsgáltuk meg a tanulók lemorzsolódáshoz vezető okait.

Hivatkozások

- [1] Anikó, F.:(2015). Lemorzsolódás és a korai iskolaelhagyás trendjei. Neveléstudomány, 3, pp. 31-47.
- [2] Lazányi,K, Vincze,A, Szikora,P(2021) The digital skills in the Hungarian higher educationduring the first wave of Covid-19 In: Nina, Tomažević; Dejan, Ravšelj; Aleksander, Aristovnik (szerk.) Higher Education Policies for Developing Digital Skills to Respondto the Covid-19 Crisis: European

- and Global Perspectives Brüsszel, Belgium : European Liberal Forum (2021) 138 p. pp. 4-18., 15 p.
- [3] Hovdhaugen, E. –Kottmann, A. –Thomas, L.:(2015) Dropout and Completion in Higher Education in Europe. Luxembourg, Education And Culture.
- [4] Mihálka, M. (2016). A duális képzés bevezethetőségének vizsgálata.
- [5] Oktatókutató és Fejlesztő Intézet (2014). A végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia
- [6] Onyema, E. M., Eucheria, N. C., Obafemi, F. A., Sen, S., Atonye, F. G., Sharma, A., & Alsayed, A. O. (2020). Impact of Coronavirus pandemic on education
- [7] Rumberger, R. W.:(2001). Why students drop out of school and what can be done.
- [8] Szűts, Z. (2020). Az online lét diszkrét digitális bája. A Post-Truth korához vezető út
- [9] Szikora P. (2011) Tanítás értelmezhető-e, mint egy kooperatív dinamikus játék? In: Kadocsa, Gy.; Rudas, J Imre (szerk.) MEB 2011: 9th International Conference on Management, Enterprise and Benchmarking: Menedzsment, Vállalkozás és Benchmarking Nemzetközi Konferencia, Budapest, Magyarország: Óbudai Egyetem, (2011) pp. 379-386., 8 p.
- [10] Srivastava N., Baxi P., Ratho R.K., Saxena S.K. (2020) Global Trends in Epidemiology of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)
- [11] Tinto, V.:(1993) Leaving College. Rethinking The Causes and Cures of Student Attrition. Chicago, University of Chicago Press.